

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ**

**Παρακολούθηση Συμμόρφωσης επί των συστάσεων της από Μάρτιο
2018 έκθεσης «Έλεγχος Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων
Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων Υπουργείου Υποδομών και
Μεταφορών»**

Αθήνα, Ιούνιος 2019

Περιεχόμενα

1.	ΣΥΝΟΨΗ	5
2.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
3.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ	13
3.1	Ελεγκτική Προσέγγιση	13
4.	ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	13
4.1	Νομική Εγκυρότητα	14
4.2	Αξιοπιστία Συστημάτων Αναφοράς – Μητρώο Δεσμεύσεων	16
4.3	Εσωτερικές Δικλίδες	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
4.4	Πηγές Δημιουργίας Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων	20
5.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	21
6.	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Πίνακας Παρακολούθησης Συμμόρφωσης επί των συστάσεων	24

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ε.Σ.	Ελεγκτικό Συνέδριο
ΥΠ.Υ.ΜΕ.	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
ΥΠ.ΟΙ.ΑΝ	Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης
Φ.Γ.Κ	Φορείς Γενικής Κυβέρνησης
Π.Δ.Ε.	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
Μ.Δ.	Μητρώο Δεσμεύσεων
Π.ΣΥ.Π.Π.Ο.Δ.Ε.	Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης Πληρωμών και Οφειλών Δημοσίων Επενδύσεων
Γ.Λ.Κ	Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
Γ.Δ.Δ.Ε.	Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων
Γ.Δ.Ο.Υ	Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
Α.Φ.Μ.	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου

1. ΣΥΝΟΨΗ

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τα αποτελέσματα παρακολούθησης συμμόρφωσης (Follow – up) στις συστάσεις της από Μάρτιο 2018 έκθεσης ελέγχου ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους (Φορέων εκτός Γενικής Κυβέρνησης) του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (ΥΠ.Υ.ΜΕ) που διενήργησε το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ε.Σ.), στο πλαίσιο ενός οριζόντιου ελέγχου στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης (Φ.Γ.Κ.), οι οποίοι κατανεμήθηκαν σε 7 υποτομείς: α) Κεντρική Διοίκηση (Υπουργεία) και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, β) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού, γ) Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Ε.Σ.Υ., δ) Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, ε) Ενιαίος Οργανισμός Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), στ) Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), ζ) Λοιπά Νομικά πρόσωπα των Φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

Στόχος του παρόντος ελέγχου είναι να προσδιοριστεί ο βαθμός στον οποίο το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών έλαβε υπόψη τις συστάσεις του Ε.Σ. και προχώρησε σε συγκεκριμένες και χρονικά προσδιορισμένες διορθωτικές ενέργειες και δράσεις, έτσι ώστε να θεραπευθούν οι αδυναμίες, ελλείψεις, παραλείψεις και σφάλματα που παρατηρήθηκαν κατά την εξαγωγή των δημοσιονομικών αναφορών σχετικά με τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις κατά την εκτέλεση του Π.Δ.Ε καθώς και αστοχίες και προβλήματα που σχετίζονται με την αξιοπιστία των δεδομένων αλλά και των συστημάτων καταγραφής των υποχρεώσεων, ληξιπρόθεσμων και μη.

Η Ομάδα Ελέγχου, ανάλογα με το επίπεδο σημαντικότητας (χαμηλού, μέσου ή υψηλού βαθμού) των συστάσεων ανά πεδίο ελέγχου, κατέληξε στις ακόλουθες διαπιστώσεις, που συνοψίζονται ως εξής:

- **σε επίπεδο ακρίβειας, πληρότητας και ορθότητας των στοιχείων των δημοσιονομικών αναφορών** (Νομική Εγκυρότητα) η βασική διαπίστωση ήταν ότι το ΥΠ.Υ.ΜΕ. δεν συμπεριελάμβανε στις δημοσιονομικές αναφορές του ανεξόφλητες υποχρεώσεις για τις οποίες είχε παρέλθει το 90ήμερο, που τις καθιστά ληξιπρόθεσμες, επειδή η εξόφλησή τους θεωρείτο βεβαία λόγω ύπαρξης σχετικών πιστώσεων. Επιπρόσθετα, το ΥΠ.Υ.ΜΕ εσφαλμένα

περιλάμβανε στις δημοσιονομικές αναφορές : α) εξοφλημένες υποχρεώσεις, β) τιμολογημένες υποχρεώσεις που δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις εξόφλησης με υπαιτιότητα των αναδόχων και γ) κατηγορίες υποχρεώσεων, όπως απαλλοτριώσεις, που καταχωρήθηκαν ως απλήρωτες υποχρεώσεις προς τρίτους, ενώ αφορούσαν υποχρεώσεις προς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης .

Επιπλέον, ο φορέας δεν περιλάμβανε στις δημοσιονομικές του αναφορές, κατά παράβαση της αρχής της πλήρους γνωστοποίησης, ούτε ως παρατήρηση στις δημοσιονομικές του αναφορές, γεγεννημένες υποχρεώσεις από πιστοποιημένες και παραληφθείσες εργασίες, οι οποίες δεν τιμολογούνται (από τους αναδόχους) λόγω έλλειψης πίστωσης.

Ο φορέας έχει συμμορφωθεί με τις συστάσεις του Ε.Σ., καθώς από την μηνιαία συνοπτική έκθεση εξέλιξης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων φορέων Γ.Κ. μηνός Ιουνίου 2018 και μετά, έχει προβεί σε σχετικές διορθώσεις. Υποχρεώσεις από απαλλοτριώσεις ή υποχρεώσεις που δεν μπορούν να εξοφληθούν λόγω αδυναμίας προσκόμισης δικαιολογητικών των αναδόχων, καθώς και πιστοποιημένες εργασίες χωρίς τιμολόγιο, αναγράφονται πλέον στις παρατηρήσεις και δεν αθροίζονται στις ληξιπρόθεσμες.

• **σε επίπεδο πληροφοριακών συστημάτων τήρησης του Μητρώου Δεσμεύσεων (Μ.Δ.)** είχαν διαπιστωθεί τα ακόλουθα:

- δεν τηρείται Μ.Δ. σύμφωνα με τις οδηγίες 2/31585/2012 και 2/18993/ΔΠΔΣΜ/2014 του Γ.Λ.Κ. και 22501/2016 και 36336/2017 του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης .
- μη καταχώρηση των απαιτούμενων στοιχείων στο Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης Πληρωμών και Οφειλών Δημοσίων Επενδύσεων (Π.ΣΥ.Π.Π.Ο.Δ.Ε.) με αποτέλεσμα τη μη έκδοση έγκυρων καταστάσεων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και
- σφάλματα στα εξωλογιστικά συστήματα (φύλλα excel) των απλήρωτων υποχρεώσεων και των ληξιπρόθεσμων, που τηρούνται για

τη συμπλήρωση του e-portal και τη σύνταξη των μηνιαίων και τριμηνιαίων δημοσιονομικών αναφορών του φορέα.

Ο φορέας δεν έχει προβεί σε καμία ενέργεια για ανάπτυξη εφαρμογής τήρησης Μ.Δ., εν αναμονή της ανάπτυξης νέας μηχανογραφικής εφαρμογής παρακολούθησης του Π.Δ.Ε. με την ονομασία e-pde, που επιμελείται το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης στα πλαίσια παρακολούθησης του Π.Δ.Ε.. Η διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη.

Οι σχετικοί κίνδυνοι και οι αδυναμίες κατά την παραγωγή των δημοσιονομικών αναφορών παραμένουν υπαρκτοί μέχρι την πλήρη θέση σε λειτουργία του e-pde.

Ως εκ τούτου, η πλήρης αξιολόγηση της προόδου συμμόρφωσης ως προς τις συστάσεις του Ε.Σ., προϋποθέτει την ολοκλήρωση του e-pde και την θέση του σε πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία, η οποία κατά το ΥΠ.ΟΙ.ΑΝ θα λάβει χώρα το πρώτο εξάμηνο του 2020.

- **σε επίπεδο εσωτερικών δικλίδων** είχαν διαπιστωθεί τα ακόλουθα:
 - Το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου δεν έχει διενεργήσει και δεν έχει προγραμματίσει την διενέργεια ελέγχων αναφορικά :
 - Με την επάρκεια του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του Υπουργείου.
 - Με την συμμόρφωση και συνοχή των πληροφοριακών συστημάτων και των δεδομένων τους με τα δέοντα πρότυπα.
 - Την διαβεβαίωση περί της ακρίβειας, της αξιοπιστίας και της έγκαιρης προετοιμασίας των χρηματοοικονομικών και λοιπών αναφορών.
 - Απουσία ελέγχων ανά ιεραρχικό επίπεδο ή ανά στάδιο κατά την διαδικασία παραγωγής των δημοσιονομικών αναφορών, ειδικά για τις απλήρωτες ή/και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, ώστε να διασφαλίζεται

ή κατά το δυνατόν εγκυρότητα των αναφορών, η αξιοπιστία των στοιχείων και να προλαμβάνονται τυχόν σφάλματα.

Αναφορικά με το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, οι ενέργειες που έχουν αναληφθεί μέχρι σήμερα είναι προπαρασκευαστικές και αφορούν αποκλειστικά στην οργάνωση και την θέση του σε λειτουργία. Το τμήμα από την σύστασή του μέχρι και σήμερα δεν έχει αναλάβει καμία ελεγκτική δραστηριότητα.

Σε σχέση με το σύστημα εσωτερικών δικλίδων έχουν βελτιωθεί οι βοηθητικοί πίνακες των αναφορών ώστε να καθίσταται δυνατή η διασταύρωση των στοιχείων των δημοσιονομικών αναφορών.

- **σε επίπεδο πηγών δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων** είχαν διαπιστωθεί καθυστερήσεις στην έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας κατάρτισης, υποβολής και έγκρισης των προτάσεων για την κατάρτιση του Π.Δ.Ε. εθνικού σκέλους 2017.

Η Γ.Δ.Ο.Υ. του υπουργείου με σειρά εγγράφων της προς τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες (φορείς υλοποίησης) επιχείρησε να επιβάλει πιο αυστηρά χρονοδιαγράμματα κατά την κατάρτιση του Π.Δ.Ε. του 2018, ώστε να βελτιωθούν οι χρόνοι υποβολής προτάσεων και να συντομευθεί γενικά η διαδικασία. Επιπλέον, προτίθεται να αλλάξει την διαδικασία κατάρτισης προτάσεων του Π.Δ.Ε., επιμερίζοντας την σε περισσότερα του ενός στάδια. Έτσι η κατάρτιση του προγράμματος που αφορά τα συνεχιζόμενα έργα να ολοκληρώνεται ταχύτερα, ώστε να εξασφαλίζονται εγκαίρως οι πιστώσεις, με αποτέλεσμα την ταχύτερη αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Η κατάρτιση προγράμματος για τα νέα έργα θα γίνεται σε επόμενο στάδιο.

Παρότι αναλήφθηκαν διορθωτικές ενέργειες και δράσεις, εξακολουθούν να υπάρχουν ζητήματα που χρήζουν βελτίωσης, επανασχεδιασμού και ανάληψης περαιτέρω ενεργειών.

Το Ε.Σ. θα επαναξιολογήσει την πρόοδο της συμμόρφωσης προς τις συστάσεις ελέγχου για τις οποίες έχουν προγραμματιστεί ή αναληφθεί ενέργειες και δράσεις που είτε πρόκειται να υλοποιηθούν ή είναι σε εξέλιξη, αντίστοιχα.

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο στοχευμένος έλεγχος παρακολούθησης συμμόρφωσης (Follow – up) του ΥΠ.Υ.ΜΕ περιλαμβάνεται στο Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχων του Ε.Σ. για το έτος 2019, που εκπονήθηκε από την Ολομέλεια με τα Πρακτικά της 17ης Γεν. Συν./19.12.2018 (θέμα Α').

Η παρακολούθηση συμμόρφωσης πραγματοποιήθηκε από Ομάδα Ελέγχου του Ε.Σ.¹ από τον Φεβρουάριο έως και τον Μάιο 2019, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των κειμένων δημοσιονομικών κανόνων δικαίου, του Κώδικα Νόμων για το Ε.Σ., το Εγχειρίδιο Ελέγχου του Ε.Σ. και στο πλαίσιο των Αρχών και Προτύπων Ελέγχου του Διεθνούς Οργανισμού των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI).

Προκειμένου να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα των εκπονουμένων από το Ε.Σ. εκθέσεων ελέγχου, κρίνεται απαραίτητη, σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα, η καθιέρωση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού παρακολούθησης και συμμόρφωσης των ελεγχόμενων φορέων επί των συστάσεων του Ε.Σ. και αξιολόγησης των λαμβανόμενων από αυτούς μέτρων. Πρωταρχικός στόχος της διαδικασίας είναι να προσδιοριστεί, εάν οι αναληφθείσες δράσεις του ελεγχθέντος φορέα λαμβάνουν υπ' όψη τις συστάσεις του Ε.Σ. και θεραπεύουν τις αδυναμίες που έχουν διαπιστωθεί.

Ο αρχικός έλεγχος του Ε.Σ. που διενεργήθηκε στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Π.Δ.Ε. του ΥΠ.Υ.ΜΕ προς τρίτους, με χρονικά σημεία αναφοράς την 31.12.2016 και 31.08.2017 (ύψους περίπου 18.380.000 ευρώ, και 16.240.000 ευρώ αντίστοιχα), ολοκληρώθηκε στις 30.3.2018. Το Ε.Σ. προέβη:

α) στην εξακρίβωση της ορθής καταγραφής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους στο Μ.Δ., στα Πληροφοριακά Συστήματα Παρακολούθησης Πληρωμών και Οφειλών Δημοσίων Επενδύσεων(Π.ΣΥ.Π.Π.Ο.Δ.Ε.) καθώς και σε οποιοδήποτε άλλο λογιστικό ή εξωλογιστικό σύστημα,

¹ Η οποία συγκροτήθηκε με την 6414/31-1-2019 (ορθή επανάληψη) Απόφαση της Προέδρου του Ε. Σ. και αποτελείται από τους : Ευάγγελο Αρβανίτη , Επίτροπο, Επικεφαλής της Ομάδας, Ευάγγελο Κρεμμύδα, Προϊστάμενο Τμήματος, και την δικαστική υπάλληλο Γαρυφαλλιά Σαρρηγιάννη

- β) στον έλεγχο αξιοπιστίας των δημοσιονομικών δεδομένων και του συστήματος δημοσιονομικών αναφορών,
- γ) στον έλεγχο των συστημικών λόγων συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και στην επισκόπηση των πρακτικών της Δημοσιονομικής Διαχείρισης, καθώς και των διαδικασιών που προκαλούν την περαιτέρω συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων,
- δ) στην υποβολή συστάσεων για την επιτάχυνση των διαδικασιών εκκαθάρισης των υποχρεώσεων και την βελτίωση του συστήματος δημοσιονομικών αναφορών, προς επίλυση των υποκείμενων αδυναμιών σε επίπεδο Δημοσιονομικής Διαχείρισης.

Το Ε.Σ. προέβη στη διατύπωση συστάσεων:

- α) για τη βελτίωση της αποτύπωσης των στοιχείων των δημοσιονομικών αναφορών, και της ορθότητάς τους και
- β) για την ενίσχυση της πληρότητας και επάρκειας του μηχανογραφικής εφαρμογής παρακολούθησης του Π.Δ.Ε. και των παραγόμενων από αυτή δημοσιονομικών αναφορών.
- γ) για την αναβάθμιση του συστήματος εσωτερικών δικλίδων και
- δ) για την επιτάχυνση της κατάρτιση προτάσεων Π.Δ.Ε.

Επισημαίνεται ότι το ΥΠ.Υ.ΜΕ δεν έκανε χρήση της ειδικής επιχορήγησης από το πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Τα κυριότερα ευρήματα και διαπιστώσεις που εντοπίστηκαν κατά τον έλεγχο αφορούν, συνοπτικά στα εξής :

- Διαπιστώθηκαν σφάλματα στις δημοσιονομικές αναφορές. Απλήρωτες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις που έπρεπε να συνυπολογίζονται δεν περιλαμβάνονταν στις δημοσιονομικές αναφορές, ενώ άλλες που δεν έπρεπε να περιληφθούν, διότι παρέμεναν απλήρωτες με υπαιτιότητα των δικαιούχων, αθροίζονταν .

- Το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου από την σύστασή του το 2014 δεν είχε εκτελέσει ελεγκτική δραστηριότητα, ενώ και τα συστήματα εσωτερικών δικλίδων δεν επαρκούσαν για την πρόληψη των σφαλμάτων κατά την παραγωγή των δημοσιονομικών αναφορών.
- Το Π.ΣΥ.Π.Ο.Δ.Ε. που βάσει του σχεδιασμού του και των σχετικών οδηγιών είναι το μηχανογραφικό σύστημα από το οποίο αποκλειστικά πρέπει να εξάγονται αξιόπιστα στοιχεία για τις υποχρεώσεις και τα ληξιπρόθεσμα, παράγει εσφαλμένες αναφορές, λόγω ασάφειας ως προς τον προσδιορισμό των καθιόντων ενημέρωσής του και της μη προσωποποίησης της υποχρέωσης για την τροφοδότησή του με στοιχεία.
- Δεν είχε αναπτυχθεί μηχανογραφική εφαρμογή για την τήρηση του Μ.Δ. το οποίο τηρείται σε εξωλογιστικά συστήματα (φύλλα excel), τα οποία παρουσίαζαν σφάλματα και τα οποία δεν ενημερωνόταν τακτικά με αποτέλεσμα ακόμα και εξοφλημένες υποχρεώσεις να εμφανίζονται ως απλήρωτες.
- Η καθυστέρηση στην σύνταξη προτάσεων κατάρτισης Π.Δ.Ε. 2017, είχε αρνητικές επιπτώσεις, τόσο στην απορροφητικότητα του Π/Υ του εθνικού σκέλους, όσο και μειωμένη συμμετοχή στον μηχανισμό επιβράβευσης (overbooking).

Αναλυτικά τα ευρήματα ελέγχου παρουσιάζονται στην από Μάρτιο 2018 έκθεση ελέγχου με τίτλο «Έλεγχος ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών» που είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Ε.Σ. (www.elsyn.gr κάτω από το θέμα Δραστηριότητες).

Ο σκοπός της παρούσας ειδικής έκθεσης είναι να περιγράψει τα αποτελέσματα της παρακολούθησης συμμόρφωσης επί των συστάσεων της ως άνω έκθεσης ελέγχου.

Στο Παράρτημα της παρούσας έκθεσης επισυνάπτεται πίνακας παρακολούθησης συμμόρφωσης επί των συστάσεων. Σε κάθε σύσταση, αναφέρονται οι διορθωτικές

κινήσεις, η πρόοδος υλοποίησης, οι λόγοι μη υλοποίησης και ο αντίκτυπος. Η πρόοδος υλοποίησης διακρίνεται σε τέσσερα επίπεδα: (α) «Υλοποιήθηκε», (β) «σε εξέλιξη», (γ) «υλοποιήθηκε μερικώς» και (δ) «δεν υλοποιήθηκε».

3. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

3.1 Ελεγκτική Προσέγγιση

Αρχικά ζητήθηκαν εγγράφως από τον ελεγχόμενο φορέα πληροφορίες για κάθε σύσταση της Έκθεσης Ελέγχου, σχετικά με: (1) τις διορθωτικές ενέργειες, οι οποίες έχουν αναληφθεί, (2) την πρόοδο υλοποίησής τους, και (3) τους λόγους μη υλοποίησης, εάν υπάρχει τέτοια περίπτωση. Μετά τη λήψη των απαντήσεων πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με στελέχη του ελεγχόμενου φορέα, προκειμένου μέσω συνεντεύξεων, παρουσιάσεων και επισκοπήσεων εγγράφων και διαδικασιών, να τεκμηριωθούν οι αναληφθείσες διορθωτικές ενέργειες και να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητά τους.

Όπου κρίθηκε απαραίτητο η ομάδα ελέγχου απέστειλε εκ νέου ερωτηματολόγια για την συλλογή περαιτέρω διευκρινήσεων.

4. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Για τις ανάγκες της παρακολούθησης συμμόρφωσης επί των συστάσεων της αρχικής Έκθεσης Ελέγχου τα ευρήματα αυτής έχουν κατηγοριοποιηθεί ως ακολούθως:

A) Νομική Εγκυρότητα

B) Αξιοπιστία Πληροφοριακών Συστημάτων –Μητρώο Δεσμεύσεων

Γ) Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (Εσωτερικές Δικλίδες και Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου)

Δ) Πηγές Δημιουργίας Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων

4.1 Νομική Εγκυρότητα

Διαπίστωση	Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκαν σφάλματα στην καταγραφή των απλήρωτων ή /και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που περιλαμβάνονταν στις δημοσιονομικές αναφορές του φορέα. Συγκεκριμένα δεν περιλαμβανόταν ποσά € 3,6 εκατ. τον 12°/ 2016 και ποσό € 16,7 εκατ. τον 8°/ 2017 που αφορούν σε ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τρίτους, με το σκεπτικό ότι η εξόφλησή τους ήταν βεβαία, επειδή υπήρχε διαθέσιμη σχετική πίστωση. Επιπλέον, ποσό € 1,1 εκατ., το οποίο αφορούσε σε «υποχρεώσεις» από απαλλοτριώσεις περιλαμβανόταν στις απλήρωτες υποχρεώσεις προς τρίτους, ενώ αφορούσε υποχρέωση προς φορέα της Γενικής Κυβέρνησης (ΟΣΕ). Ακόμα, ποσό € 2,1 εκατ. περιλαμβανόταν στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, ενώ η μη εξόφλησή του οφειλόταν αποκλειστικά στην αδυναμία του δικαιούχου να προσκομίσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Επιπρόσθετα, ποσό € 1,5 εκατ. που περιλαμβάνονταν στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις την 31/08/2017 είχε ήδη εξοφληθεί τους προηγούμενους μήνες, χωρίς τα σχετικά εξωλογιστικά αρχεία να έχουν ενημερωθεί. Τέλος, ποσά € 33,2 εκατ. την 31/08/2017 και € 44,6 εκατ. την 31/12/2016 που αφορούσαν σε απλήρωτες υποχρεώσεις από πιστοποιημένες εργασίες (εγκεκριμένοι λογαριασμοί), για τις οποίες όμως εκκρεμούσε η έκδοση τιμολογίων, δεν συμπεριελήφθησαν στις δημοσιονομικές αναφορές
Σύσταση	Ο φορέας πρέπει σε κάθε περίπτωση και ανεξαρτήτως του λόγου για τον οποίο μια υποχρέωση παραμένει απλήρωτη, εφόσον: α) έχουν παρέλθει 90 ημέρες από την ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης και β) πρόκειται για υποχρέωση προς τρίτο φορέα εκτός

	Γενικής Κυβέρνησης (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) αυτή να περιλαμβάνεται στις δημοσιονομικές αναφοράς τόσο στις απλήρωτες όσο και στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις Τιμολογημένες Υποχρεώσεις που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις εξόφλησης με υπαιτιότητα του αναδόχου δεν πρέπει να περιλαμβάνονται στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. Η σχετική πληροφορία πρέπει να συμπεριλαμβάνεται ως παρατήρηση στις δημοσιονομικές αναφορές. Τυχόν σφάλματα που παρεισέφρησαν σε παρελθούσες δημοσιονομικές αναφορές πρέπει να διορθώνονται άμεσα με την αναφορά του μήνα εντός του οποίου διαπιστώθηκαν. Στο κείμενο της δημοσιονομικής αναφοράς πρέπει να διατυπώνεται επίσης, η φύση του σφάλματος και οι ενέργειες που ελήφθησαν για την μη επανάληψή του. Σύμφωνα με την λογιστική αρχή της πλήρους γνωστοποίησης, καθώς και της συντηρητικότητας και της αντικειμενικότητας (βλ. Κεφ. 1 του Μέρους Πρώτου του ΠΔ 15/2011), οι γεγεννημένες υποχρεώσεις που προκύπτουν από πιστοποιημένες και παραληφθείσες εργασίες, υπηρεσίες, αγαθά ή έργα, για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί τα σχετικά τιμολόγια, πρέπει να περιλαμβάνονται, τουλάχιστον ως παρατήρηση, στο κείμενο των δημοσιονομικών αναφορών.
Προτεραιότητα	Υψηλή
Βαθμός Υλοποίησης	Η Γ.Δ.Ο.Υ. έχει συμμορφωθεί με την παραπάνω σύσταση και δεν συμπεριλαμβάνει στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, αρχής γενομένης από τον μήνα Ιούνιο του 2018, τιμολογημένες υποχρεώσεις που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις εξόφλησης με υπαιτιότητα του αναδόχου. Σφάλματα που διαπιστώθηκαν σε παρελθούσες δημοσιονομικές αναφορές διορθώθηκαν με την αναφορά του μήνα εντός του οποίου αυτά διαπιστώθηκαν. Επιπλέον, ο φορέας συμπεριέλαβε στις δημοσιονομικές αναφορές του, τις απλήρωτες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις που έχουν κατανομή πίστωσης.

Πρόδος Υλοποίησης	Υλοποιήθηκε

4.2 Αξιοπιστία Συστημάτων Αναφοράς – Μητρώο Δεσμεύσεων

Διαπίστωση	Πέραν των διαπιστωθέντων σφαλμάτων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο και εντοπίστηκαν στα εξωλογιστικά συστήματα παρακολούθησης απλήρωτων και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του φορέα, διαπιστώθηκε επιπλέον ότι : • Δεν υπάρχει μηχανογραφική εφαρμογή τήρησης του Μ.Δ.. Το Μ.Δ. δεν τηρείται σύμφωνα με τις Οδηγίες των εγκυκλίων 2/31585/2012 και 2/18993/ΔΠΔΣΜ/2014 του ΓΛΚ και 22501/2016 και 36336/2017 του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. • Ο ελεγχόμενος φορέας δεν εισάγει στο Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης Πληρωμών και Οφειλών Δημοσίων Επενδύσεων (Π.ΣΥ.Π.Π.Ο.Δ.Ε.) της απαιτούμενες πληροφορίες για την έκδοση έγκυρων καταστάσεων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.
Σύσταση	Για σκοπούς δημοσιονομικών αναφορών και μέχρι την θέση σε πλήρη εφαρμογή του e-pde, με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών πρέπει να αναπτυχθεί εφαρμογή τήρησης του Μ.Δ., σύμφωνα με τις Οδηγίες των εγκυκλίων 2/31585/30-12-12 του ΓΛΚ και (παρ. 7) 36396/28-03-17 του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Η εφαρμογή πρέπει να εξασφαλίζει την ύπαρξη πλήρους και αδιάλειπτου ελεγκτικού ίχνους.
Προτεραιότητα	Υψηλή

Βαθμός Υλοποίησης	Ο Φορέας δεν προέβη μέχρι σήμερα στην ανάπτυξη εφαρμογής τήρησης του Μ.Δ. για το λόγο ότι μετά την έκδοση της 2/58493/ΔΠΓΚ/31-7-2018 απόφασης του Υπουργείου Οικονομικών για την νέα διοικητική και οικονομική ταξινόμηση και καθώς εκκρεμεί η εγκύκλιος του Μ.Δ. του Π.Δ.Ε. από το ΥΠ.ΟΙ.ΑΝ, δεν έχουν εκδοθεί οδηγίες από το Γ.Λ.Κ. για την τήρησή του. Επιπλέον, ο φορέας αναμένει την υλοποίηση της μηχανογραφικής εφαρμογής e-pde, που έχει δρομολογηθεί από το ΥΠ.ΟΙ.ΑΝ και η οποία σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο κεφ. 8 της εγκυκλίου 25853/28-02-19 θα είναι σε θέση να εξάγει αυτόματα όλες τις πληροφορίες του Μ.Δ.
Πρόοδος Υλοποίησης	Δεν υλοποιήθηκε

4.3 Σύστημα εσωτερικού ελέγχου

4.3.1 Ενδιάμεσοι έλεγχοι κατά την παραγωγή των Δημοσιονομικών Αναφορών

Διαπίστωση	Διαπιστώθηκε απουσία ελέγχων ανά ιεραρχικό επίπεδο ή ανά στάδιο κατά την διαδικασία παραγωγής των δημοσιονομικών αναφορών ειδικά για τις απλήρωτες ή/και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, ώστε να διασφαλίζεται ή κατά το δυνατόν εγκυρότητα των αναφορών, η αξιοπιστία των στοιχείων και να προλαμβάνονται τυχόν σφάλματα.
Σύσταση	Με ευθύνη του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών και κατ. εφαρμογή των οριζόμενων του εδαφ. στ' της παρ.4 του άρθρου 24 του Ν. 4270/2014 να συμπεριληφθούν στο σύστημα εσωτερικών δικλίδων της δημοσιονομικής διαχείρισης του Υπουργείου, έλεγχοι ανά ιεραρχικό επίπεδο ή ανά στάδιο, κατά την διαδικασία παραγωγής των στοιχείων των δημοσιονομικών αναφορών, ειδικά για τις απλήρωτες και τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, ώστε να

	διασφαλίζεται κατά το δυνατόν η εγκυρότητα και η επικαιροποίηση των αναφορών, να διασφαλίζεται η αξιοπιστία των στοιχείων και να προλαμβάνονται και διορθώνονται τυχόν σφάλματα πριν την αποστολή των στοιχείων στο Γ.Λ.Κ.
Προτεραιότητα	Μέση
Βαθμός Υλοποίησης	Αναπροσαρμόστηκαν τα εξωλογιστικά φύλλα (excel), με βάση τα οποία οι αρμόδιες υπηρεσίες αποστέλλουν τις υποχρεώσεις τους. Προστέθηκαν στήλες για την αναφορά του αριθμού τιμολογίου την ημερομηνία έκδοσής του και τον Α.Φ.Μ. του αναδόχου
Πρόοδος Υλοποίησης	Υλοποιήθηκε

4.3.2 Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου

Διαπίστωση	Το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου του φορέα δεν έχει διενεργήσει και δεν έχει προγραμματίσει την διενέργεια ελέγχων αναφορικά με: ▪ Την επάρκεια του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του Υπουργείου. ▪ Την συμμόρφωση και συνοχή των πληροφοριακών συστημάτων και των δεδομένων τους με τα δέοντα πρότυπα . ▪ Την διαβεβαίωση περί της ακρίβειας, της αξιοπιστίας και της έγκαιρης προετοιμασίας των χρηματοοικονομικών και λοιπών αναφορών.
Σύσταση	Το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου του ΥΠ.Υ.ΜΕ., δεδομένων των σφαλμάτων που έχουν διαπιστωθεί τόσο στις δημοσιονομικές αναφορές όσο και στην τήρηση του Μ.Δ. του Π.Δ.Ε., καλείται να προγραμματίσει άμεσα ελέγχους επί της διαδικασίας παραγωγής των δημοσιονομικών αναφορών. Επίσης, καλείται να συνδράμει στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των συστημάτων εσωτερικών δικλίδων τόσο στην διαδικασία κατάρτισης του Π.Δ.Ε., όσο και στην διαδικασία

	παραγωγής των δημοσιονομικών αναφορών, ενέργειες που εμπίπτουν άλλωστε στις αρμοδιότητες του (εδάφ. αα. άρθρο 4, ΠΔ 123/17).
Προτεραιότητα	Υψηλή
Βαθμός Υλοποίησης	Από το 2014 και μέχρι σήμερα, το Τμήμα Εσωτερικού ελέγχου δεν έχει εκτελέσει καμία ελεγκτική δραστηριότητα, λόγω της αδυναμίας του να ανταπεξέλθει πλήρως στην άσκηση των καθηκόντων του, όπως αυτά απορρέουν από τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στο άρθ.4 του Π.Δ. 123/2017 δεδομένου ότι, από της συστάσεώς του η στελέχωσή του είναι μη επαρκής. Από 5/12/2018 με την ανάληψη καθηκόντων της νέας προϊστάμενής του Τμήματος έγιναν οι ακόλουθες ενέργειες: α) Συνέταξε σχέδια κανονισμού λειτουργίας και Εγχειριδίου Λειτουργία Τμήματος που εκκρεμούν στην Πολιτική Ηγεσία για έγκριση. β) Εγγράφηκε ως μέλος στο Ελληνικό Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών. Η έγκριση για τη συμμετοχή σε σχετικά επιμορφωτικά προγράμματα εκκρεμεί. Επιπρόσθετα, το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου προτίθεται, με βάση την σύσταση της Ο.Ε. να: α) Επιδιώξει συνεργασία και ενημέρωση από την καθ' ύλην αρμόδια υπηρεσία για τις δημοσιονομικές αναφορές, ώστε να είναι αποτελεσματική η συνδρομή του τμήματος στην αξιολόγηση και στη διαμόρφωσή εσωτερικών ασφαλιστικών δικλείδων. β) Προγραμματίζει ανεξάρτητους ελέγχους με βάση τεκμηριωμένη ανάλυση κινδύνων.
Πρόοδος Υλοποίησης	Δεν υλοποιήθηκε

4.4 Πηγές Δημιουργίας Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων

Διαπίστωση	Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκαν καθυστερήσεις στην έγκριση προτάσεων κατάρτισης του Π.Δ.Ε. εθνικού σκέλους που οφείλονται στην καθυστερημένη υποβολή των προτάσεων από τον ελεγχόμενο φορέα στο αρμόδιο για την έγκριση Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης. Το γεγονός αυτό επηρεάζει την εκτέλεση του Π.Δ.Ε. και συντελεί στην συσσώρευση απλήρωτων υποχρεώσεων οι οποίες καθίστανται ληξιπρόθεσμες διότι η υπηρεσία υποχρεούται να λειτουργεί με όριο πιστώσεων το 30% των πιστώσεων του προϋπολογισμού του προηγούμενου έτους
Σύσταση	Για την καλύτερη δυνατή εκτέλεση και απορρόφηση του προϋπολογισμού του Π.Δ.Ε. που αφορά στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας κατάρτισης, υποβολής και έγκρισης των προτάσεων για την κατάρτιση του Π.Δ.Ε. εθνικών πόρων. Η καθυστέρηση της σχετικής διαδικασίας αποτελεί λόγο δημιουργίας ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, καθώς υποχρεώσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις εξόφλησής τους, παραμένουν απλήρωτες και συσσωρεύονται στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. Με ευθύνη του ΓΔΟΥ (άρθρο 24 παρ. 4 εδαφ. στ του ν. 4270/2014) πρέπει να εισαχθεί σύστημα εσωτερικών δικλίδων, με σαφή προσδιορισμό των ενεργειών, του χρονοδιαγράμματος και των παραδοτέων, που θα διασφαλίζει ότι κάθε στάδιο στην διαδικασία παραγωγής προτάσεων κατάρτισης Π.Δ.Ε. θα ολοκληρώνει εγκαίρως και πλήρως τα απαιτούμενα από αυτό βήματα. Ενισχυτικά ένας μηχανισμός κυρώσεων θα λειτουργούσε αποτρεπτικά σε τυχόν παρελκυστικές τακτικές.
Προτεραιότητα	Υψηλή
Βαθμός Υλοποίησης	Η Γ.Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου με σειρά εγγράφων της προς τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες (φορείς υλοποίησης) επιχείρησε να επιβάλει

	πιο αυστηρά χρονοδιαγράμματα κατά την κατάρτιση του Π.Δ.Ε. του 2018, ώστε να βελτιωθούν οι χρόνοι υποβολής προτάσεων και να συντομευθεί γενικά η διαδικασία. Επιπλέον, προτίθεται να αλλάξει την διαδικασία κατάρτισης του Π.Δ.Ε. επιμερίζοντάς την σε περισσότερα του ενός στάδια. Έτσι η κατάρτιση του προγράμματος που αφορά τα συνεχιζόμενα έργα να ολοκληρώνεται ταχύτερα, ώστε να εξασφαλίζονται εγκαίρως οι πιστώσεις, με αποτέλεσμα την ταχύτερη αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Η κατάρτιση προγράμματος νέων έργων θα γίνεται σε επόμενα στάδιο.
Πρόοδος Υλοποίησης	Σε εξέλιξη

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Με την ολοκλήρωση του ελέγχου συμμόρφωσης διαπιστώνονται τα ακόλουθα :

Ως προς το πεδίο **«Νομική Εγκυρότητα»** ο φορέας υλοποίησε τις συστάσεις του Ε.Σ. και ως εκ τούτου οι δημοσιονομικές του αναφορές σχετικά με τις απλήρωτες και τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, από τον Ιούνιο του 2018 απεικονίζουν ακριβέστερα την πραγματικότητα.

Ως προς το πεδίο **«Αξιοπιστία συστημάτων αναφοράς – Μητρώο δεσμεύσεων»** ο φορέας δεν έχει προχωρήσει σε ενέργειες για την δημιουργία νέας μηχανογραφικής εφαρμογής για την παρακολούθηση του Μ.Δ., επειδή αναμένει την θέση σε λειτουργία της μηχανογραφικής εφαρμογής e-rde, την ανάπτυξη της οποίας έχει αναλάβει το ΥΠ.ΟΙ.ΑΝ.. Σύμφωνα με τις προδιαγραφές του, το e-rde θα είναι σε θέση να παράγει αξιόπιστες αναφορές Μ.Δ.. Το έργο έχει ήδη ξεκινήσει να υλοποιείται σε παράλληλα επίπεδα. Τμήματα της μηχανογραφικής εφαρμογής υλοποιούνται και αναμένεται η σταδιακή παράδοσή τους εντός του έτους.

Αξιοποιήσιμα στοιχεία για την ποιότητα των παραγόμενων στοιχείων και των σχετικών δημοσιονομικών αναφορών, θα μπορούν να παραχθούν μετά το Α εξάμηνο του 2020.

Οι σχετικοί με την αξιοπιστία των δημοσιονομικών αναφορών, κίνδυνοι για το φορέα είναι υπαρκτοί, μέχρι την πλήρη θέση σε λειτουργία της νέας μηχανογραφικής εφαρμογής e-pde.

Για την αξιολόγηση του νέου συστήματος απαιτείται εκ νέου έλεγχος, μετά την θέση του σε εφαρμογή και την τροφοδότησή του με στοιχεία. Τέτοια αξιολόγηση με το υφιστάμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της εφαρμογής δεν μπορεί να γίνει πριν το Β' εξάμηνο του 2020.

Αναφορικά με το πεδίο **«Εσωτερικές Δικλείδες»** σημειώνεται ότι η Γ.Δ.Ο.Υ. έχει προχωρήσει σε εισαγωγή δικλείδων, προκειμένου να προλαμβάνονται σφάλματα πριν παρεισφρήσουν στις δημοσιονομικές αναφορές. Το τμήμα όμως Εσωτερικού Ελέγχου βρίσκεται σε πολύ αρχικό στάδιο της οργάνωσής του, ώστε να είναι σε θέση αποτελεσματικά να διεξάγει στοχευμένους ελέγχους και να συνδράμει καθοριστικά στην αξιολόγηση και διαμόρφωση των εσωτερικών δικλείδων.

Οι εγγενείς κίνδυνοι από το ατελές σύστημα εσωτερικών δικλείδων παραμένουν υπαρκτοί, μέχρι την πλήρη δραστηριοποίηση του τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Τέλος, αναφορικά με τις **«Πηγές Δημιουργίας Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων»** σημειώνεται ότι ο νέος σχεδιασμός της Γ.Δ.Ο.Υ. για τμηματική κατάρτιση προτάσεων Π.Δ.Ε. σε συνεχιζόμενα και νέα έργα αναμένεται να επιφέρει βελτίωση του συνολικού πλαισίου διαχείρισης του Π.Δ.Ε.. Η αποτελεσματικότητά όμως του νέου σχεδιασμού μπορεί να αξιολογηθεί μόνο μετά την πλήρη εφαρμογή του, ήτοι μετά το Α' εξάμηνο του 2020.

Παρότι αναλήφθηκαν διορθωτικές ενέργειες και δράσεις, εξακολουθούν να υπάρχουν ζητήματα που χρήζουν βελτίωσης, επανασχεδιασμού και ανάληψης νέων ενεργειών.

Το Ελ.Συν. θα επαναξιολογήσει την πρόοδο της συμμόρφωσης προς τις συστάσεις ελέγχου για τις οποίες έχουν σχεδιαστεί ενέργειες και δράσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη.

Η ομάδα ελέγχου θα ήθελε να ευχαριστήσει την Διοίκηση του φορέα και τα στελέχη του, διότι με προθυμία υποστήριξαν όλα τα στάδια της ελεγκτικής διαδικασίας και παρείχαν έγκαιρα όλα τα απαραίτητα στοιχεία, διευκρινίσεις και πληροφορίες.

Ο ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Πίνακας Παρακολούθησης Συμμόρφωσης επί των συστάσεων

α/α	Σύσταση	Απάντηση Ελεγχόμενου Φορέα	Προτεραιότητα Χρονικός Ορίζοντας	Διορθωτικές ενέργειες	Πρόοδος Υλοποίησης	Λόγοι Μη Υλοποίησης	Αντίκτυπος εάν υπάρχει
1	ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
1.6	Μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις						
	Το ΥΠ.Υ.ΜΕ. δεν αναφέρει στις δημοσιονομικές αναφορές των υποχρεώσεων και κυρίως των ληξιπρόθεσμων, υποχρεώσεις για τις οποίες έχουν παρέλθει μεν οι 90 ημέρες, έχει όμως δε κατανομή πίστωσης, με το σκεπτικό ότι η ύπαρξη της κατανομής καθιστά την πληρωμή βέβαιη. Σε κάθε περίπτωση και ανεξαρτήτως του λόγου για τον οποίο μια υποχρέωση παραμένει απλήρωτη, εφόσον α) έχουν παρέλθει 90 ημέρες από την ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης και β) πρόκειται για υποχρέωση προς τρίτο φορέα εκτός γενικής κυβέρνησης (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) αυτή έπρεπε να περιλαμβάνεται τόσο στις απλήρωτες όσο και στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις	Η Υπηρεσία μας αποδέχεται τη σύσταση και προτίθεται να συμπεριλάβει στις δημοσιονομικές αναφορές τις απλήρωτες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις που έχουν κατανομή πίστωσης. Απαιτείται να προσαρμοστούν τα εξωλογιστικά φύλλα (excel), με βάση τα οποία η Υπηρεσία μας τηρεί στοιχεία Μητρώου Δεσμεύσεων, ώστε η πληροφόρηση από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, οι οποίες έχουν υποχρέωση να αποστέλλουν τις υποχρεώσεις που δημιουργούνται, να είναι πιο αναλυτική (καταγραφή τιμολογίων, αναδόχων, κ.λπ.). Θα αποσταλεί σχετικό έγγραφο οδηγιών στις αρμόδιες Υπηρεσίες. Εκτιμάται ότι θα απαιτηθεί χρονικό διάστημα περίπου επτά (7) μηνών, ώστε οι δημοσιονομικές αναφορές να περιλαμβάνουν τα αντίστοιχα στοιχεία.	Μέση	Αναπροσαρμόστηκαν τα εξωλογιστικά φύλλα (excel), με βάση τα οποία οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας αποστέλλουν τις υποχρεώσεις τους. Προστέθηκαν στήλες για την αναφορά του αριθμού τιμολογίου, την ημερομηνία έκδοσής του και τον Α.Φ.Μ. του αναδόχου. Η Υπηρεσία μας συμπεριέλαβε στις δημοσιονομικές αναφορές τις απλήρωτες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις που έχουν κατανομή πίστωσης.	Υλοποιήθηκε		Δεν υπάρχει

	Σύσταση	Απάντηση Ελεγχόμενου Φορέα	Προτεραιότητα Χρονικός Ορίζοντας Η/Μ/Χ	Διορθωτικές ενέργειες	Πρόσδος Υλοποίησης	Λόγοι Μη Υλοποίησης	Αντίκτυπος εάν υπάρχει
1.7	Λοιπά						
1.7.1	Τιμολογημένες Υποχρεώσεις που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις εξόφλησης με υπαιτιότητα του αναδόχου δεν πρέπει να περιλαμβάνονται στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. Η σχετική πληροφορία πρέπει να συμπεριλαμβάνεται ως παρατήρηση στα κείμενα των δημοσιονομικών αναφορών	Η Υπηρεσία μας αποδέχεται τη σύσταση και προτίθεται να συμπεριλάβει ως παρατήρηση στα κείμενα των δημοσιονομικών αναφορών τις εν λόγω υποχρεώσεις. Οι δημοσιονομικές αναφορές, οι οποίες θα περιλαμβάνουν απλήρωτες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Φορέα μας για το μήνα Ιούνιο και έπειτα, θα είναι σύμφωνες με τη σχετική σύσταση.	Υψηλή	Από τον μήνα Ιούνιο 2018 προστέθηκε παρατήρηση στα κείμενα των δημοσιονομικών αναφορών, που αφορά στις τιμολογημένες υποχρεώσεις που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις εξόφλησης με υπαιτιότητα του αναδόχου. Οι υποχρεώσεις αυτές δεν περιλαμβάνονται στις ληξιπρόθεσμες.	Υλοποιήθηκε		Δεν υπάρχει
1.7.2	Τυχόν σφάλματα που παρεισέφρησαν σε παρελθούσες δημοσιονομικές αναφορές πρέπει να διορθώνονται άμεσα με την αναφορά του μήνα εντός του οποίου διαπιστώθηκαν. Στο κείμενο της δημοσιονομικής αναφοράς να διατυπώνεται η φύση του σφάλματος και οι ενέργειες που ελήφθησαν για την μη επανάληψή του.	Η Υπηρεσία μας αποδέχεται τη σύσταση και προτίθεται να διορθώνει άμεσα τις αναφορές του μήνα στον οποίο παρεισέφρησαν τα σφάλματα, να διατυπώνει τη φύση του σφάλματος και τις ενέργειες που ελήφθησαν για την μη επανάληψή του. Οι δημοσιονομικές αναφορές, οι οποίες θα περιλαμβάνουν απλήρωτες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Φορέα μας για τον επόμενο μήνα και έπειτα, θα είναι σύμφωνες με τη σχετική σύσταση.	Υψηλή	Η Υπηρεσία μας διορθώνει άμεσα τα σφάλματα που παρεισέφρησαν σε παρελθούσες δημοσιονομικές αναφορές, με την αναφορά του μήνα εντός του οποίου αυτά διαπιστώθηκαν.	Υλοποιήθηκε		Δεν υπάρχει

1.7.3	Το τμήμα Εσωτερικού ελέγχου του ΥΠ.Υ.ΜΕ., δεδομένων των σφαλμάτων που έχουν διαπιστωθεί τόσο στις δημοσιονομικές αναφορές όσο και στην τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων του Π..Δ..Ε. καλείται να προγραμματίσει άμεσα ελέγχους επί της διαδικασίας παραγωγής των δημοσιονομικών αναφορών. Επίσης καλείται να συνδράμει στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των συστημάτων εσωτερικών δικλίδων τόσο στην διαδικασία κατάρτισης του Π.Δ.Ε. όσο και στην διαδικασία παραγωγής των δημοσιονομικών αναφορών, ενέργειες που εμπίπτουν άλλωστε στις αρμοδιότητες του (εδάφ. αα. άρθρο 4, ΠΔ 123/17)	Αποδεχόμαστε τη σύσταση.	Υψηλή.	Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, είναι στελεχωμένο με δύο (2) υπαλλήλους (μια Προϊσταμένη και ένα υπάλληλο) και καταβάλλονται προσπάθειες για στελέχωση και εκπαίδευση των υπαλλήλων του Τμήματος. Αναπόφευκτα, οι αρμοδιότητες της εν λόγω Υπηρεσίας, ειδικά κατά τα πρώτα έτη εφαρμογής του νέου Οργανισμού (π.δ. 123/2017), ασκούνται με χαμηλούς ρυθμούς, λόγω των ιδιαιτεροτήτων σε θέματα προσωπικού και οργανωτικών δομών.	Δεν υλοποιήθηκε	Οι εγγενείς κίνδυνοι από το ατελές σύστημα εσωτερικών δικλίδων παραμένουν υπαρκτοί, μέχρι την πλήρη δραστηριοποίηση του τμήματος εσωτερικού ελέγχου.
-------	---	--------------------------	--------	--	-----------------	---

3 ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ							
3.1	Σύστημα καταγραφής υποχρεώσεων	Απάντηση Ελεγχόμενου Φορέα	Προτεραιότητα Χρονικός Ορίζοντας Η/Μ/Χ	Διορθωτικές ενέργειες	Πρόοδος Υλοποίησης	Λόγοι Μη Υλοποίησης	Αντίκτυπος εάν υπάρχει
3.1.1	Για σκοπούς δημοσιονομικών αναφορών και μέχρι την θέση σε πλήρη εφαρμογή του e-pde, με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών θα πρέπει να αναπτυχθεί εφαρμογή τήρησης του ΜΔ σύμφωνα με τα οριζόμενα στις εγκυκλίους 2/31585/30-12-12 του ΓΛΚ και των προβλεπόμενων στη παρ. 7 της εγκυκλίου οδηγίων 36396/28-03-17 του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Η εφαρμογή θα πρέπει να εξασφαλίζει την ύπαρξη πλήρους και αδιάλειπτου ελεγκτικού ίχνους.	Η Υπηρεσία μας αποδέχεται τη σύσταση. Οι Φορείς Υλοποίησης του Π.Δ.Ε. του Υπουργείου μας είναι διάσπαρτοι γεωγραφικά (Θεσσαλονίκη, Πρέβεζα, Αλεξανδρούπολη, Πάτρα, Λάρισα, κλπ). Για την υλοποίηση της σχετικής σύστασης απαιτείται η λειτουργία Μητρώου Δεσμεύσεων Π.Δ.Ε., μέσω διαδικτυακής εφαρμογής ώστε να είναι αξιόπιστη η τήρηση και η αποτύπωση των αιτούμενων στοιχείων. Η λειτουργία αυτή απαιτεί προμήθεια ανάλογου συστήματος. Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα και το πλήθος των ενταγμένων έργων στο Π.Δ.Ε. του Υπουργείου μας, τη δεδομένη χρονική στιγμή το κόστος είναι αρκετά υψηλό.	Υψηλή	Η Υπηρεσία μας δεν προέβη μέχρι σήμερα στην ανάπτυξη εφαρμογής τήρησης του Μ.Δ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στις εγκυκλίους 2/31585/30-12-12 του Γ.Λ.Κ. και των προβλεπόμενων στην παρ. 7 της εγκυκλίου οδηγίων 36396/28-03-17 του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, για το λόγο ότι μετά την έκδοση της 2/58493/ΔΠΓΚ /31-07-2018 (Β' 3240) Απόφασης του Υπουργείου Οικονομικών, για τη νέα διοικητική και οικονομική ταξινόμηση, και καθώς εκκρεμεί η εγκύκλιος του Μ.Δ.-Π.Δ.Ε. από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, δεν έχουν εκδοθεί οδηγίες από το Γ.Λ.Κ. για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων του Π.Δ.Ε. και την πρώτη μετά την εφαρμογή του νέου Σχεδίου Λογαριασμών του Κρατικού Προϋπολογισμού εμφάνισή του στο portal, διότι δεν έχουν αποσαφηνιστεί τεχνικής φύσεως θέματα. Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 8 της Εγκυκλίου κατάρτισης Π.Δ.Ε., έτους 2019: «Εντός του Απριλίου 2019 το Μ.Δ. Π.Δ.Ε. (Πίνακας 2), θα αποτελεί αναφορά του e-ΠΔΕ, που θα συμπληρώνεται αυτόματα με τα στοιχεία του συστήματος, διασφαλίζοντας την εγκυρότητα και αξιοπιστία των δεδομένων. Προς διευκόλυνση της παρακολούθησης του ΜΔ Π.Δ.Ε. από τους Φορείς θα παρέχονται στο σύστημα και αναλυτικότερες αναφορές» και οι Υπηρεσίες μας αναμένουν την υλοποίηση της σχετικής εφαρμογής.	Δεν υλοποιήθηκε		Οι σχετικοί με την αξιοπιστία των δημοσιονομικών αναφορών, κίνδυνοι για το φορέα είναι υπαρκτοί, μέχρι την πλήρη θέση σε λειτουργία της νέας μηχανογραφικής εφαρμογής e-pde.

3.1	Σύστημα καταγραφής υποχρεώσεων	Απάντηση Ελεγχόμενου Φορέα	Προτεραιότητα Χρονικός Ορίζοντας Η/Μ/Χ	Διορθωτικές ενέργειες	Πρόοδος Υλοποίησης	Λόγοι Μη Υλοποίησης	Αντίκτυπος εάν υπάρχει
3.1.2	Το ελεγχόμενο Υπουργείο δεν συμπεριλαμβάνει στις δημοσιονομικές αναφορές ποσά που αφορούν σε υποχρεώσεις από πιστοποιημένες εργασίες (εγκεκριμένοι λογαριασμοί) για τις οποίες εκκρεμούσε ή έκδοση τιμολογίων. Τα ποσά δε αυτά € 33,2 εκατ. την 31/08/17 και € 44,6εκατ. την 31/12/16 είναι σημαντικά συγκρινόμενα με το ύψος των αναφερθέντων ληξιπροθέσμων τα ίδια διαστήματα (€48,5 εκατ και €72,75 εκατ. αντίστοιχα). Το σκεπτικό είναι, ότι λόγω της έλλειψης τιμολογίου δεν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις προκειμένου να θεωρηθούν υποχρεώσεις και μάλιστα απλήρωτες. Σύμφωνα με την λογιστική αρχή της πλήρους γνωστοποίησης, καθώς και της συντηρητικότητας και της αντικειμενικότητας (βλ. Κεφ. 1 του Μέρους Πρώτου του ΠΔ 15/2011) οι γεγεννημένες υποχρεώσεις που προκύπτουν από πιστοποιημένες και παραληφθείσες εργασίες στα πλαίσια του Π.Δ.Ε., οι οποίες δεν τιμολογούνται λόγω έλλειψης πίστωσης, πρέπει να περιλαμβάνονται, τουλάχιστον ως παρατήρηση, στο κείμενο των δημοσιονομικών αναφορών που αποστέλλονται στο Γ.Λ.Κ.	Η Υπηρεσία μας αποδέχεται τη σύσταση και προτίθεται να συμπεριλάβει ως παρατήρηση, στο κείμενο των δημοσιονομικών αναφορών που αποστέλλονται στο Γ.Λ.Κ., τις υποχρεώσεις από πιστοποιημένες εργασίες για τις οποίες εκκρεμεί η έκδοση τιμολογίων.	Υψηλή	Η Υπηρεσία μας έχει συμμορφωθεί πλήρως με τη σύσταση της Ομάδας Ελέγχου και έχει συμπεριλάβει ως παρατήρηση στο κείμενο των δημοσιονομικών αναφορών που αποστέλλονται στο Γ.Λ.Κ. τις υποχρεώσεις από πιστοποιημένες εργασίες, για τις οποίες εκκρεμεί η έκδοση τιμολογίων.	Υλοποιήθηκε		Δεν υπάρχει

3.2	Συμφωνία Συστημάτων Αναφοράς	Απάντηση Ελεγχόμενου Φορέα	Προτεραιότητα Χρονικός Ορίζοντας Η/Μ/Χ	Διορθωτικές ενέργειες στις οποίες έχει προβεί το Υπ.Υ.Με. προς συμμόρφωση επί των συστάσεων	Πρόοδος Υλοποίησης	Λόγοι Μη Υλοποίησης	Αντίκτυπος εάν υπάρχει
3.2.1	Με ευθύνη του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών και κατ. εφαρμογή των οριζόμενων του εδαφ. στ' της παρ.4 του άρθρου 24 του Ν. 4270/14 να συμπεριληφθούν στο σύστημα εσωτερικών δικλίδων της δημοσιονομικής διαχείρισης του Υπουργείου, έλεγχοι ανά ιεραρχικό επίπεδο ή ανά στάδιο, κατά την διαδικασία παραγωγής των στοιχείων των δημοσιονομικών αναφορών, ειδικά για τις υποχρεώσεις και τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, ώστε να διασφαλίζεται κατά το δυνατόν η εγκυρότητα και η επικαιροποίηση των αναφορών, να διασφαλίζεται η αξιοπιστία των στοιχείων και να προλαμβάνονται και διορθώνονται τυχόν σφάλματα πριν την αποστολή των στοιχείων στο Γ.Λ.Κ.	Η Υπηρεσία αποδέχεται στη σύσταση και προτίθεται στην άμεση ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος εσωτερικών δικλίδων, ώστε να διασφαλίζεται η πληρότητα, αρτιότητα και ακρίβεια των εκδιδόμενων και παρεχόμενων δημοσιονομικ. αναφορών και στοιχείων. Άμεση εφαρμογή.	Μέση	Στη διαδικασία παραγωγής των δημοσιονομικών αναφορών για το Π.Δ.Ε. του Υπουργείου συμμετέχουν και άλλες, εκτός της Γ.Δ.Ο.Υ., Υπηρεσίες του Υπουργείου μας. Σύμφωνα με οδηγίες της Υπηρεσίας μας (βλέπε σημείο 1.6), στις αναφορές που αποστέλλουν οι τεχνικές Υπηρεσίες, προστέθηκαν στήλες για την αναφορά του αριθμού τιμολογίου, την ημερομηνία έκδοσής του και τον Α.Φ.Μ. του αναδόχου, ώστε να είναι δυνατή η διασταύρωση των στοιχείων των Τεχνικών Υπηρεσιών με αυτά της Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης. Κατόπιν της παραλαβής και του ελέγχου, σύμφωνα με τα ανωτέρω, των σχετικών στοιχείων από τη Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης, καταχωρούνται στο e-portal και διαβιβάζονται στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών για τη σύνταξη της σχετικής Αναφοράς και ακολούθως τη διαβίβασή της στο Υπουργείο Οικονομικών.	Υλοποιήθηκε		Δεν Υπάρχει

4	ΠΗΓΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΝΕΩΝ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ	Απάντηση Ελεγχόμενου Φορέα	Προτεραιότη τα Χρονικός Ορίζοντας Η/Μ/Χ	Διορθωτικές ενέργειες στις οποίες έχει προβεί το Υπ.Υ.Με. προς συμμόρφωση επί των συστάσεων Πρόοδος Υλοποίησης	Πρόοδος Υλοποίη σης	Λόγοι Μη Υλοποίη σης	Αντίκτυπος εάν υπάρχει
4.1.1	Για την καλύτερη δυνατή εκτέλεση και απορρόφηση του προϋπολογισμού του Π.Δ.Ε. που αφορά στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας κατάρτισης, υποβολής και έγκρισης των προτάσεων για την κατάρτιση του Π.Δ.Ε. εθνικών πόρων. Η καθυστέρηση της σχετικής διαδικασίας αποτελεί λόγο δημιουργίας ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων, καθώς υποχρεώσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις εξόφλησής τους, παραμένουν απλήρωτες και συσσωρεύονται στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. Με ευθύνη του ΓΔΟΥ (άρθρο 24 παρ.4 εδαφ. στ του ν. 4270/14) πρέπει να εισαχθεί σύστημα εσωτερικών δικλείδων, με σαφή προσδιορισμό των ενεργειών, του χρονοδιαγράμματος και των παραδοτέων, που θα διασφαλίζει ότι κάθε στάδιο στην διαδικασία παραγωγής προτάσεων κατάρτισης Π.Δ.Ε. θα ολοκληρώνει εγκαίρως και πλήρως τα απαιτούμενα από αυτό βήματα. Ενισχυτικά ένας μηχανισμός κυρώσεων θα λειτουργούσε αποτρεπτικά σε τυχόν παρελκυστικές τακτικές.	Η Υπηρεσία μας αποδέχεται τη σύσταση. Επισημαίνεται ότι για την κατάρτιση του Π.Δ.Ε. 2018 και πριν την έκδοση της σχετικής Εγκυκλίου η Υπηρεσία μας με το αρ. πρωτ. ΔΠΔΑ / οικ. 10492/ 514/ 08.02.2018 έγγραφό της κάλεσε τις Υπηρεσίες και τους φορείς που χρηματοδοτούνται από το Π.Δ.Ε. του Υπουργείου να καταθέσουν ως τις 05/03/2018, τις προτάσεις τους για την ένταξη έργων στο Π.Δ.Ε. 2018. Στη συνέχεια μετά την έκδοση της Εγκυκλίου, η ΥΠ.ΟΙ.ΑΝ., η Υπηρεσία μας, με το ΔΠΔΑ / οικ 25923 / 1182/ 30.03.2018 έγγραφό της, διαβίβασε την Εγκύκλιο του ΥΠ.ΟΙ.ΑΝ. στις ως ανωτέρω Υπηρεσίες και Φορείς και έθεσε προθεσμία ως τις 23/04/2018 για την υποβολή των προτάσεών τους. έθεσε προθεσμία ως τις 23/04/2018 για την υποβολή των προτάσεών τους. έθεσε προθεσμία ως τις 23/04/2018 για την υποβολή των προτάσεών τους. Άμεση εφαρμογή.	Υψηλή	Με βάση τις ετήσιες Εγκυκλίους κατάρτισης Π.Δ.Ε., που εκδίδονται από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, δίνεται η δυνατότητα στις αρμόδιες Τεχνικές Υπηρεσίες να αιτηθούν την έκδοση επιμέρους αποφάσεων έγκρισης έργων Σ.Α. (προεγκρίσεις), που περιλαμβάνουν ένα μεμονωμένο έργο ή ομάδα έργων. Επιπλέον, τα συνεχιζόμενα έργα (αυτά που εντάχθηκαν στο Π.Δ.Ε. κατά τα προηγούμενα έτη) έχουν προσωρινές, μέχρι την έκδοση Σ.Α. ή προέγκρισης, πιστώσεις. Πέραν της ανωτέρω δυνατότητας εξασφάλισης πιστώσεων των έργων, αναφέρουμε ότι κατά την κατάρτιση του Π.Δ.Ε. του Υπουργείου μας εμπλέκονται και λοιποί, εκτός του Υπουργείου Φορείς (Δήμοι, Περιφέρειες, κ.λπ.), οι οποίοι πρέπει να αποστείλουν τα στοιχεία τους (τεχνικά δελτία, πίνακες, κ.λπ.) στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου μας για να διαμορφώσουν τον αντίστοιχο πίνακα έργων αρμοδιότητάς τους. Περαιτέρω, λόγος καθυστέρησης υποβολής της πρότασης στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης είναι η συνεχής διερεύνηση νέων έργων προς ένταξη (λόγω φυσικών καταστροφών ή άλλων επιτακτικών αναγκών). Το τρέχον έτος, η Υπηρεσία μας θα εισηγηθεί στην πολιτική ηγεσία την κατάρτιση του Π.Δ.Ε. σε περισσότερα του ενός στάδια, όπου στο πρώτο στάδιο θα προταθούν αποκλειστικά τα συνεχιζόμενα έργα, καθώς και αυτά των οποίων η ένταξη στο Π.Δ.Ε. 2019 έχει ήδη εγκριθεί ή είναι προς έγκριση από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, και σε επόμενα στάδια να προταθούν τα λοιπά νέα. Με τη διαδικασία αυτή, θα επιταχυνθεί η έκδοση των Σ.Α. των συνεχιζόμενων έργων και συνακόλουθα θα εξασφαλισθούν οι απαιτούμενες πιστώσεις για την ταχύτερη αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.	Σε εξέλιξη		Η αποτελεσματικότητά του νέου σχεδιασμού μπορεί να αξιολογηθεί μετά την πλήρη εφαρμογή του, ήτοι μετά το Α εξάμηνο του 2020.

